

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проєкту рішення Бердичівської міської ради
«Про встановлення ставок земельного податку»

Аналіз регуляторного впливу розроблено на виконання та з дотриманням вимог статті 8 Закону України від 11.09.2003 №1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та з урахуванням Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Довідкова інформація щодо основних засад справляння земельного податку на майно.

Відповідно до ст. 10 Податкового кодексу України (далі-Кодекс) земельний податок є складовою плати за землю та віднесений до місцевих податків, який місцеві ради обов'язково устанавлюють в межах граничних розмірів, передбачених ст.274 Кодексу.

Платники податку: власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі, які використовують земельні ділянки на умовах постійного користування.

База оподаткування: нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації.

Ставка податку:

Земельний податок.

Відповідно до статті 274 Кодексу ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

Відповідно до запропонованого проєкту регуляторного акту - ставки податку на землю встановлюються у Додатку 1 до проєкту рішення.

Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати
шляхом державного регулювання

Проблеми, які пропонується розв'язати та причини їх виникнення:

- наповнення дохідної частини міського бюджету в результаті встановлення законним чином ставок земельного податку на території м. Бердичева;
- забезпечення дотримання вимог Кодексу щодо місцевих податків і зборів (ст.12 Кодексу щодо повноважень міської ради до початку наступного бюджетного періоду встановити місцеві податки і збори, змінити розмір їх ставок).

Важливість проблеми:

Забезпечення стабільного економічного та соціального розвитку міста здійснюється шляхом реалізації міських програм в галузях житлово-комунального господарства, транспорту, соціального захисту населення, культури і потребує

відповідного фінансового забезпечення, виконання яких залежить від наповнення міського бюджету.

Встановлення обґрунтованих ставок податку за земельні ділянки дозволить суттєво зміцнити ресурсну базу міського бюджету, оскільки одним з податків, що займають найбільшу питому вагу у власних надходженнях загального фонду міського бюджету, є саме плата за землю (в 2019 році – 34,0 млн. грн., питома вага – 10,6%, в тому числі: земельний податок - 20,3 млн.грн., питома вага - 6,3%).

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Органи місцевого самоврядування	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Розв'язання даної проблеми за допомогою ринкового механізму неможливе, оскільки формування бюджету міста проводиться з метою подальшого використання бюджетних коштів на створення загальнодоступних благ, які не можуть бути об'єктами ринкових відносин (об'єкти загального безоплатного користування, соціальні програми та т. ін.), та чинне податкове законодавство чітко регламентує, що до повноважень саме міських рад належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених Кодексом.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючого регуляторного акту, оскільки встановлення місцевих податків та зборів відповідно до Податкового кодексу України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є виключно компетенцією міської ради. Таким чином, вказана проблема потребує розв'язання шляхом прийняття рішення Бердичівської міської ради «Про встановлення ставок земельного податку».

Цілі державного регулювання

- встановлення доцільних і обґрунтованих розмірів ставок земельного податку на території м. Бердичева;
- забезпечення стабільних надходжень до міського бюджету;
- виконання програм соціального та економічного розвитку міста, вирішення проблем його громади;
- забезпечення дотримання вимог Податкового кодексу України щодо місцевих податків і зборів.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Не прийняття запропонованого регуляторного акту (далі – Альтернатива 1)	У разі неприйняття проекту рішення, що є обов'язковими, то відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ плата за землю, до складу якої входить земельний податок, справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, у якому планується застосування плати за землю. Відсутня процедура прийняття регуляторного акту.

<p>Прийняття запропонованого регуляторного акту (далі – Альтернатива 2)</p>	<p>Згідно з проектом рішення ставки земельного податку будуть встановлюватись у Додатку 1 до проекту рішення. З уведенням у дію запропонованого регуляторного акта будуть упорядковані відносини між землекористувачами та органами влади й місцевого самоврядування з питань плати за користування земельними ділянками.</p> <p>Ухвалення запропонованого рішення забезпечить сталі надходження до бюджету міста та нестиме більш прийнятне податкове навантаження на суб'єктів господарювання. Врегулюються відносини з платниками податків щодо ставок податків.</p> <p>Дотримана процедура прийняття регуляторного акту.</p>
---	--

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на орган місцевого самоврядування:

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	<ul style="list-style-type: none"> - зменшення податкового навантаження на суб'єкти малого підприємництва призведе до покращення іміджу місцевої влади серед даної категорії; - стимулювання платників земельного податку за мінімальних ставок в повному обсязі. 	<ul style="list-style-type: none"> - суттєве зменшення надходжень до міського бюджету; - неможливість фінансування програм економічного та соціального розвитку міста в повному обсязі; - зростання соціальної напруги;
Альтернатива 2	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення надходжень до міського бюджету; - виконання програм економічного та соціального розвитку; - забезпечення сталого розвитку міста; - зменшення соціальної напруги; - формування позитивного іміджу міської влади. 	<ul style="list-style-type: none"> - пов'язані з розробкою регуляторного акту; контроль за його виконанням; проведення аналізу та заходів по відстеженню результативності регуляторного акту; - на організацію контролю за надходженням коштів до міського бюджету.

Оцінка впливу на громаду:

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення доходу частини сімей громади – сімей підприємців. 	<ul style="list-style-type: none"> - непрямі витрати полягають у зменшенні бюджетних коштів, які будуть спрямовані на соціально-економічний розвиток міста, вирішення загальноміських проблем.
Альтернатива 2	<ul style="list-style-type: none"> - виконання програм економічного та соціального розвитку, вирішення загальноміських програм. 	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення витрат родинного бюджету членів громади через: - збільшення податкового навантаження на родини підприємців; - зростання цін через збільшення розміру сплати підприємцями даних податків

Оцінка впливу на суб'єктів господарювання:

Визначення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під регулювання

Показник	2021 рік
Кількість платників плати за землю, на яких поширюватиметься регуляторний акт, осіб, у тому числі:	5669
- юридичних осіб	169
- фізичних осіб	5500
Надходження коштів до бюджету міста від плати за землю, у тому числі:	22000,0 тис.грн.
- юридичними особами	21200,0 тис.грн.
- фізичними особами	800,0 тис.грн.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання у зв'язку з виконанням вимог акта, (год. / грн.)*	15/424,65
Рівень поінформованості громади та суб'єктів господарювання з основних положень акта	Високий

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	- зменшення податкового навантаження; - значне зменшення розміру земельного податку в порівнянні з попереднім роком.	- пов'язані з обчисленням, звітуванням та сплатою податку; - зменшення бюджетних коштів, які будуть спрямовані на соціально-економічний розвиток міста, вирішення загальноміських проблем.
Альтернатива 2	- встановлення чітких ставок земельного податку; - прозорість дій місцевих органів влади; - чітко визначені отримувачі пільг; - виконання програм економічного та соціального розвитку, вирішення загальноміських проблем.	- сплата земельного податку по встановлених ставках ; - зростання розміру суми податку в порівнянні з попереднім роком при зростанні розміру мінімальної заробітної плати; - пов'язані з обчисленням, звітуванням та сплатою податків.

Витрати суб'єктів господарювання на впровадження регуляторного акту

Витрати на одного суб'єкта господарювання мікропідприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Розрахунок вартості 1 людино-години:

Для розрахунку використовується розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2020 року – 4723,0 грн. У погодинному визначенні розмір становить 28,31грн. (ст. 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 14.11.2019 р. N 294-IX).

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (середній розмір сплати податку 1 суб'єктом господарювання), гривень Земельний податок	125450,0-юр	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	15 год.*28,31 грн. = 424,65 грн.	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	Незначні витрати (роздрукування та заповнення бланку декларації)	
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+ 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	424,65	-
10	Кількість суб'єктів, на яких буде поширено регулювання, одиниць Земельний податок	169	
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), з врахуванням похибки 5%, гривень Земельний податок	424,65 грн.*169 осіб*1,05 = 75354,14 грн.	-

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Земельний податок	75354,14 грн.
Альтернатива 2 Земельний податок	75354,14 грн.

**Вибір найбільш оптимального
альтернативного способу досягнення цілей**

Альтернатива	Бал	Коментарі щодо присвоєння відповідного
--------------	-----	--

	результативності	бала
Альтернатива 1	2	Проблема наповнення міського бюджету буде вирішена частково (надходження плати за землю – по ставках попереднього року), фінансування місцевих програм розвитку будуть фінансуватись не в повній мірі. Витрати суб'єкта господарювання на впровадження даного регуляторного акту будуть на рівні витрат при альтернативі 2, але сума сплачених ними податків буде меншою.
Альтернатива 2	4	Буде забезпечено збільшення наповнення міського бюджету, фінансування в повній мірі запланованих заходів щодо соціального та економічного розвитку, вирішення проблем громади міста, дотримано вимоги податкового законодавства. Дана альтернатива є найбільш прийнятною.

Обґрунтування строку дії регуляторного акта

Зазначений проєкт нормативно-правового акта є загальнообов'язковим до застосування на території міста та має необмежений термін дії. У разі внесення змін до Податкового кодексу в частині справляння земельного податку відповідні зміни будуть внесені до цього регуляторного акта.

Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

(Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів підприємництва)
Додаткові витрати на запровадження державного регулювання для адміністрування земельного податку, яке здійснює Бердичівське управління Головного управління ДПС у Житомирській області: відсутні.

Показники результативності регуляторного акту

Для відстеження результативності дії регуляторного акта визначено такі показники:

Показники результативності	Перший рік запровадження	За п'ять років
Розмір надходжень до міського бюджету: Земельного податку	21200000,0 грн.	-
Кількість суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія акта: Земельного податку	169	-
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Регуляторний акт буде надрукований в міському діловому тижневику «РІО-Бердичів» та розміщений на офіційному сайті Бердичівської міської ради - https://berdychiv.com.ua/ у розділі «Прозорість».	

Заходи, за допомогою яких буде здійснюватись відстеження результативності регуляторного акта

Встановлені терміни відстеження результативності дії запропонованого проєкту рішення міської ради:

- базове відстеження результативності дії рішення буде здійснено до набрання чинності цим регуляторним актом.

- повторне відстеження результативності дії рішення буде здійснено в вересні 2021 року.

Відстеження результативності дії акта буде здійснюватися відповідальним за його розробку – фінансовим управлінням виконавчого комітету Бердичівської міської ради на підставі аналізу даних Бердичівського управління ГУ ДПС у Житомирській області щодо кількості суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія регуляторного акту, щодо надходження земельного податку до бюджету м. Бердичева.

М-ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікропідприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів мікро-підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у лютому 2020 року.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	Робоча зустріч	5	Доведення до відома присутніх обґрунтування нагальної необхідності встановлення ставок податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено відповідно до Класифікації видів цільового призначення земель. При розробці проєкту регуляторного акта враховано думку суб'єктів господарювання щодо встановлення розміру ставок на рівні поточного року.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єкти малого підприємництва (мікро- та малі):

Розрахункова чисельність суб'єктів мікропідприємництва, на яких поширюється регулювання: 169 осіб

Питома вага суб'єктів мікропідприємництва, на яких справляє вплив дія запропонованого регулювання, у загальній кількості суб'єктів господарювання становить 100%.

Регуляторний акт поширюється на суб'єктів господарювання, які перебувають на обліку в фіскальних органах інших областей України, але мають об'єкти нерухомості на території м. Бердичева.

3. Розрахунок витрат суб'єктів мікропідприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0,0	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0,0	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	0,0	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0,0	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень	0,0	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць: Земельний податок		169	
8	Сумарно, гривень		169*0,0=0,0 грн.	
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
Розрахунок вартості 1 людино-години:				
Використовується мінімальний розмір заробітної плати на 01.01.2020 року становить: 4723 грн. та 28,31 грн. у погодинному розмірі (Закон України від 14.11.2019 р. N294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік»).				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати часу на отримання інформації про регуляторний акт, отримання необхідної форми для звітування. Стосується 100% суб'єктів.		Оціночно: 0,5 годин (пошук рішення на Інтернет-сторінці міської ради)	

10	Процедури організації виконання вимог регулювання Стосується 100% суб'єктів.	Оціночно: 0,5 годин*12 місяців=6 годин
11	Процедури офіційного звітування Витрати часу на отримання інформації про звіт щодо регуляторного акту, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти, та місця звітності Стосується 100% суб'єктів	Оціночно: 4,5 годин
	Витрати часу на заповнення звітної форми: Стосується 100% суб'єктів	Оціночно: 2,5 годин
	Витрати часу на передачу звітної форми: Стосується 100% суб'єктів	Оціночно: 1,5 годин
	Оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок):	Оціночно: природний рівень - 5% від загальної кількості
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-
13	Інші процедури (уточнити)	-
14	Разом, гривень Земельний податок	169 осіб *15 годин *28,31 грн.= 71765,85 грн.
15	Сумарно з урахуванням виправлених похибок: Земельний податок	71765,85 грн.*1,05=75354,14 грн.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів підприємництва на виконання регулювання	0,0 грн. (дані рядка 8 пункту 3 М-тесту)	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів підприємництва щодо виконання регулювання та звітування, гривень: Земельний податок	(дані рядка 15 пункту 3) 75354,14 грн.	-
3	Сумарні витрати суб'єктів підприємництва на виконання запланованого регулювання, гривень:	(сума рядків 1 та 2 цієї таблиці)	-

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
	Земельний податок	75354,14 грн	
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва, гривень: Земельний податок	(дані з таблиці Бюджетні витрати загальна сума) 0,00	-
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання, гривень: Земельний податок	(сума рядків 3 та 4 цієї таблиці) 75354,14 грн.	-

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Пом'якшувальними заходами для суб'єктів малого підприємництва можуть бути встановлення зменшених ставок земельного податку.

Чинне податкове законодавство передбачає пряме регулювання питань порядку, строків, звітування та сплати плати за землю (визначається виключно нормами Податкового кодексу України).

Відповідно до податкового законодавства до повноважень органів місцевого самоврядування належить встановлення ставок по місцевих податках і зборах у межах, встановлених Кодексом.

Цей податок не є новим. Запропоновані розміри ставок податку забезпечать виконання соціально важливих міських цільових програм, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.

Таким чином, прийняття ставок земельного податку у розмірах запропонованих у проекті рішення «Про встановлення ставок земельного податку» є законним повноваженням Бердичівської міської ради.

З метою зменшення часу, необхідного для ознайомлення з актом, акт (після його затвердження) буде розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті Бердичівської міської ради. Це дозволить скоротити час, необхідний для ознайомлення суб'єктів господарювання з актом орієнтовно на 10%, що в свою чергу скоротить витрати мікропідприємництва.

**Начальник фінансового управління
виконавчого комітету Бердичівської
міської ради**

О.Г.Геденач